

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicæ, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

Erotemata Ecclesiastica

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Cap. XXXIII. De Sacrilegio in bonis Clericorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94604](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94604)

Erot. Eccles. Cap. XXXIII. De Sacril. in bonis &c. 51

Reos ab Ecclesia sit Papæ reservata? *Resp.* Affirmativè; ut tenet Farinac. de Immunit. Eccles. num. 315. Barbof. alleg. 50. num. 167. Quamvis contrarium sentiant Genuens. cap. 22. num. 3. Bonacin. & Diana, quos refutat Thesaur. de Pœnis par. 2. Verb. Immunitatem localem cap. 1. Vers. Hæc autem excommunicationis, ubi allegat Decretum S. Congregationis.

46. *Quer.* An ad incurrendam dictam excommunicationem requiratur indebita extractio Rei de Ecclesia actualiter, & cum effectu? *Resp.* Negativè, quia sufficit attentatio, etiam effectu non sequuto ad incurrendam excommunicationem Papalem. Thesaur. ubi supra Vers. Procedit autem.

47. *Quer.* Quot in summa sint casus excepti, in quibus Rei non gaudent Immunitate Ecclesiæ? *Resp.* Esse septem:

Primus est in publicis latronibus, & graffatoribus Viarum.

Secundus. In Depopulatoribus agrorum.

Tertius. In committentibus homicidia, vel mutilationes in Ecclesiis, seu Cemeteryis (voluntariè, non casualiter.)

Quartus. In iis, qui proditoriè proximum suum occiderunt.

Quintus. In Reis Assassiniis.

Sextus. In Reis hæresis.

Septimus. In Reis læsæ Majestatis in personam ipsiusmet Principis. In istis casibus Rei non gaudent Immunitate Ecclesiæ, sed possunt ex ea extrahi de licentia Episcopi, alias incurritur excommunicatio Papæ reservata. Thesaur. de Pœnis d. part. 2. Verb. Immunitatem localem. cap. 1. Vers. Limita hanc excommunicationem pag. 182.

48. *Quer.* An Episcopi permittentes Reum extrahi de Ecclesia in casibus non exceptis, sed cum cautione, & protestatione impunitatis circa corpus Rei, si morti Reus tradatur, incurrant excommunicationem, & irregularitatem? *Resp.* Affirmativè, ut probat Thesaur. d. cap. 1. num. 2. quia protestatio est contraria factio, & peccant contra Justitiam, violando Jus Ecclesiæ, & immunitatem. Abbas Michael. Justin. in Additionibus ad Novar. Comment. 72. Porro alii Clerici non defendentes reum à ministris Curie secularis, non incurrerent irregularitatem, quia contra charitatem tantum peccarent, & non tenerent ex officio reum tueri, sicut Episcopus. Thesaur. ibid. ubi observat, quod in defendendo reum debent Clerici abstinere ab effusione sanguinis, nam tunc evaderent irregulares.

49. *Quer.* An extrahentes reum de Ecclesia contra formam Bullæ Gregorianæ, præter peccatum, & excommunicationem, incurrant aliam pœnam? *Resp.* Incurrere infamiam Juris, & irregularitatem, quando fuerit damnatus de hoc crimine violatæ Immunitatis, quia est crimen publicum. Thesaur. d. cap. 1. in fine.

50. *Quer.* An Episcopi possint absolvere ab excommunicatione Judices, & Officiales, qui contra formam Bullæ Gregorianæ extraxerunt reos de Ecclesia saltem ad rein-

cidentiam? *Resp.* Negativè, quia est omnino Papæ reservata. Abbas Mich. Justinian. in Additionibus ad Novarium in fine operis ad Comment. 72. pag. 10. & 11. ubi notat, quod neque Metropolitanus potest absolvere, neque Cardinales Legati, neque Confessarius tempore Jubilæi, intelligendo tamen in foro exteriori, quatenus Judices vel Officiales fuissent ab Episcopo denunciati excommunicati. Imò præsumentes absolvere ab excommunicatione prædicta, incurrerent in censuras reservatas Papæ, ut declaravit S. Congregatio Immunitatis anno 1632. & 1661. teste dicto Abb. Justiniano in Addit. ad Novarium d. pag. 11 in fine operis. Qui plures alios casus scire desiderat circa hanc Immunitatem loci Sacri, legat Novarium in Summa Bullar. part. 1. Commentar. 72. & part. 2. Comment. 80.

CAPUT XXXIII.

De Sacrilegio in bonis Clericorum.

1. *Quer.* Quomodo committatur Sacrilegium contra bona, seu in bonis Clericorum? *Resp.* Committi per impositionem tributorum, vectigalium, seu gravedinum ab Ecclesiasticis solvendorum. Thesaur. de Pœnis part. 2. Verb. Immunitas. cap. 4.

2. *Quer.* Quæ sint Jura prohibentia trita, & Vectigalia super bonis Clericorum? *Resp.* Esse diversa Jura; quæ recenset Thesaur. d. cap. 4. Videlicet cap. Non minus. de Immunit. Eccles. cap. Adversus. eod. cap. Clericis. de Immunit. Eccles. in 6. cap. Quamquam de Censib. & Clem. Prasenti de Censib. In quibus omnibus Juribus prohibitum est imponere tributa, seu vectigalia solvenda ab Ecclesiasticis respectu bonorum seu Ecclesiasticorum, seu Patrimonialium, sub Pœnis Censurarum; quæ prohibitiones renovatæ sunt in Concilio Tridentino sess. 25. de refor. cap. 20. & singulis annis innovantur pœnæ, & Censuræ prædictæ in Bulla Cœnæ Domini cap. 18.

3. *Quer.* Quid contineat dictum c. 18. Bullæ in Cœna Domini? *Resp.* In dicto cap. 18. fulminari excommunicationem Papæ reservatam contra imponentes collectas, vel alia onera personis, aut bonis Ecclesiasticis; & ea exigentes, etiam à sponte dantibus sine expressa Papæ licentia. Thesaur. d. part. 2. Verb. Immunitatem cap. 4. num. 4. ubi DD. allegat, docentes, procedere, etiam si collectæ imponantur bonis Patrimonialibus Clericorum, quamvis minores ordines tantum habentium.

4. *Quer.* An aliquando liceat ab Ecclesiasticis exigere collectas? *Resp.* Licere in casu maximæ necessitatis, sed concurrentibus illis sex conditionibus, quas supra recensuimus. De Sacrileg. in personas Sacras cap. 27. quest. 35. pag. 54. quas docet Fagnan. in c. Non minus d. num. 22. de Immunit. Eccl. tom. 5. pag. 368. & Antonell. de Regim. Eccl. lib. 4. cap. 5. num. 24.

5. *Quer.* Quanam pœnæ sint constitutæ contra Usurpantes bona, vel proventus Ec-

52 Erotem. Eccles. Cap. XXXIV. De Blasphemia.

clisiarum, seu locorum piorum, vel Montis pietatis? *Resp.* Per Concilium Tridentinum sess. 22. cap. 11. de refor. latam esse excommunicationem contra prædictos, quæ est reservata Papæ, & à qua absolvi non possunt, nisi facta restitutione; & procedit non solum contra usurpantes dicta bona, vel fructus tanquam sibi debitos; sed etiam contra detinentes injuste vi, vel clam; dummodo sciant ea, vel eos pertinere ad Ecclesiam, vel pia loca; ut pluribus DD. citatis demonstrat Thesaur. de Penit. Eccles. part. 2. Verb. Usurpatio cap. 1. num. 1.

6. *Quer.* An beneficiati cædentes arbores fructiferas Ecclesiæ, ut eas vendant, vel sibi retineant, incurrant in dictam censuram? *Resp.* Asserere Bonacinam; Azorium negare, quos refert Thesaur. d. Verb. Usurpatio cap. 1. Vers. Item quod procedat.

7. *Quer.* An sit alia poena præter Censuram contra Usurpantes bona prædicta? *Resp.* Contra Patronos esse privationem juris patronatus, & contra beneficiatos privationem beneficiorum; sed dicta privatio non ligat ante sententiam declaratoriam. Thesaur. d. cap. 1. Vers. Nota secundo, saltem in foro exteriori; quia multi volunt, quod in foro conscientie obliget etiam ante sententiam. Thes. ibid.

8. *Quer.* An præter poenas à Concilio Tridentino inflictas extet alia Constitutio? *Resp.* Esse Bullam in Cæna Domini, quæ in cap. 17. excommunicat Usurpantes Jurisdictiones, fructus, & bona spectantia ad Sedem Apostolicam, vel ad alias Ecclesias, seu personas Ecclesiasticas. Thesaur. d. Verb. Usurpatio cap. 1. num. 2.

9. *Quer.* An licitum sit dare in Emphyteusim bona Ecclesiarum, *Resp.* Negative, nisi de licentia Summi Pontificis, per Extravag. Ambrosio. De Rebus Ecclesiæ non alienan. in qua prohibita sunt alienationes, & locationes ultra triennium; & si de facto fiant, sunt nullæ. Mart. decis. 86. Novar. in Summa Bullar. Comment. 129. num. 3. part. 2.

10. *Quer.* An requirantur ad habendam licentiam alienandi, seu locandi ad longum tempus? *Resp.* Utilitas Ecclesiæ & licentia Summi Pontificis. Novar. ibid. num. 1. & 2.

11. *Quer.* Quomodo cognoscatur utilitas Ecclesiæ? *Resp.* Quando ejus conditio melior, & locupletior sit; idè, si tantum recipiat, quantum dimittit, non dicitur Utilitas. Rota part. 2. rec. decis. 430. num. 6. Novar. d. Comment. 129. num. 6. 7. 8. & 9.

12. *Quer.* Quanta debeat esse Utilitas Ecclesiæ ad alienationem faciendam? *Resp.* Eam relinqui Judicis arbitrio. Rot. part. 1. divers. decis. 674.

13. *Quer.* Si alienatio facta sit sine solemnitatibus, an possit infringi non solum ab Ecclesia, sed etiam ab emptore? *Resp.* Affirmative. Capell. Tholosan. decis. 97. Novar. ibid. num. 13.

14. *Quer.* Si retractetur alienatio tanquam male, vel nulliter facta, an sint restituendi fructus? *Resp.* Affirmative. Rota par. 1. divers. decis. 14. Novar. ibid. num. 16.

15. *Quer.* An subastationes sint necessariae

in alienatione bonorum Ecclesiæ? *Negative.* ut pluribus citatis probat Novarius contra Redoan. & Gratian. contrarium docentes, d. Comment. 129. num. 29. & 30.

16. *Quer.* An detur casus, ut possint Bona Ecclesiæ alienari sine licentia Summi Pontificis? *Resp.* Dari duos casus; Unus est, si Terra alienanda sit modici valoris, cap. Terrulas 12. q. 2. Alter, si bona sint incognita, vel incerta, aut difficillimæ recuperationis, Rota part. 2. recent. decis. 631. Novar. d. Commentar. 129. num. 43. quod est notatu dignum.

17. *Quer.* Quomodo cognoscatur, an Terra sit modici valoris? *Resp.* Quando ejus valor non excedit vigintiquinque scuta aurea. Gavant. in Manuali Episc. Verb. Alienatio num. 24. Etsi verius sit, quod circa valorem, & modicitatem ejus stet arbitrio Episcopi, Riccius Collectan. 3054. Barboi. in d. cap. Terrulas.

18. *Quer.* An liceat alienare bona Ecclesiæ cum clausula, Salvo beneplacito Apostolico? *Resp.* Negative, & qui sic alienaret, & traderet rei possessionem, incurreret censuras. Riccius par. 1. res. 53. in Praxi.

19. *Quer.* An Confraternitates, vel Oratoria possint sua bona alienare absque licentia Summi Pontificis? *Resp.* Cum distinctione; nam si dictæ Confraternitates erectæ sunt cum decreto Episcopi, alienare non possunt, quia sunt Religiosæ, vel sine decreto Episcopi, seu Papæ sunt fundatæ, & possunt alienare; quia non sunt Religiosæ. Barboi. de Jure Ecclesiastico lib. 2. cap. 11. num. 88. Bonacin. tom. 1. de Alienat. bon. Eccles. disp. 2. q. unic. punct. 2. num. 10. & Sperell. decis. 155. num. 1. 2. & 3.

20. *Quer.* Quenam poenæ inflictæ sint contra alienantes bona Ecclesiæ sine solemnitatibus? *Resp.* Esse inflictam excommunicationem, quam tamen non incurrunt alienantes ex Juris, & facti ignorantia, Sperell. d. decis. 155. num. 15.

21. *Quer.* An facta conventionem alienandi, si Rector Ecclesiæ moriatur, antequam expeditum sit Beneplacitum Apostolicum, possit successor recedere à conventionem, quando Beneplacitum præsentatur? *Resp.* Negative. Rota, quam allegat Sperell. d. decis. 155. num. 84.

CAPUT XXXIV.

De Blasphemia.

1. *Quer.* Quid importet hoc nomen Blasphemia? *Resp.* Importare Idololatriam, ut Eisdæ cap. 9. Fecerunt blasphemias magnas, & Cap. Cum sis. De Judæis. Item importare quamcumque maledicentiam. Cap. Si igitur. 34. qu. 4. lib. Apud Labeonem. §. An Praetor. ff. de Injur. At ex communi consuetudine maledicentia est, quæ fertur in homines, blasphemia vero, quæ fertur in Deum. S. Thom. 2. 2. qu. 13. art. 1. Gloss. & DD. in cap. 1. & 2. de Maledic. Menoch. de Arbitr. Jud. casu 375. num. 13. & 18. Illustrissimus D. Ant. Riccius Archiepiscopus Cosentinus